

“MALA FILOZOFIJA“

Udruga za poticanje neformalnog obrazovanja,
kritičkog mišljenja i filozofije u praksi
Andrije Hebranga 10 e, 23000 Zadar

Godišnji izvještaj o radu udruge „Mala filozofija“ u 2016. godini

1. Projektne aktivnosti:

ETHIKA - Ethics and Values Education in Schools and Kindergartens, (Erasmus +, K2) jest europski projekt u kojem uz Malu filozofiju, sudjeluje još osam partnera iz šest zemlja Europe. Temeljni ciljevi ovog projekta su razvoj vrijednosnog obrazovanja, razvoj i promicanje personaliziranog pristupa učenju i poticanje kritičkog razmišljanja. Razvijanje otvorenih obrazovnih materijala i novih metoda učenja s ciljem poboljšanja profesionalnog razvoja osoba koje rade u obrazovnom sektoru. Cilj projekta je i razvijanje smjernica za etičko i vrijednosno obrazovanje u EU s ciljem povećanja svijesti donositelja odluka o važnosti moralnih obveza i društvenih vrijednosti, kako bi se ojačale obrazovne strukture u sustavu vrijednosti podržane od strane svih relevantnih sudionika. Kroz 2016. godinu u ovom EU projektu odrađene su se sljedeće aktivnosti:

- Output 2: Razvoj otvorenih obrazovnih materijala i alata za učitelje i nastavnike
 - Koordinacija partnera
 - Dovršavanje 24 edukativna materijala i alata od strane članova Male filozofijeMaterijali dostupni na: <http://www.ethics-education.eu/tools/index-hr.htm>
- Output 3: Izrada prijedloga kurikuluma za Etičko obrazovanje
 - Izrada prijedloga kurikuluma je u tijeku
- Organiziranje treninga za partnere i nastavnike od 11.-15. svibnja 2016. u Zadru.
Više na: <http://www.ethics-education.eu/news/News18.pdf>
- Organizacija partnerskog sastanka u Zadru 13. svibnja 2016.
- Organizacija *Multiplier eventa* 7. lipnja 2016. godine u Zadru.
Više na: <http://www.petit-philosophy.com/en/2016/06/03/poziv-na-predstavljanje-europskog-projekta-ethika/>
- Sudjelovanje na partnerskom sastanku u Bologni 24.-25. studenoga 2016.
- Prezentacija radionica talijanskim učiteljima/icama na *Multiplier eventu* u Bologni
- Vođenje projektne administracije

Web stranica projekta: <http://www.ethics-education.eu/>

Udruga „Mala filozofija“ je korisnik institucionalne podrške
Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva za stabilizaciju
i razvoj udruge

“MALA FILOZOFIJA“

Udruga za poticanje neformalnog obrazovanja,
kritičkog mišljenja i filozofije u praksi
Andrije Hebranga 10 e, 23000 Zadar

LITTLE – Learning Together To Live Together: Teachers leading Ethical Education for an Inclusive society, (Erasmus +, K2) jest europski projekt u kojem uz Malu filozofiju, sudjeluju još tri partnera iz tri zemlje Europe. Temeljni ciljevi ovog projekta su poboljšati inovacije i internacionalizaciju između sektora etičkog obrazovanja, ojačati profesionalni razvoj učitelja i edukatora na polju etičkog obrazovanja, podići samopouzdanje kod učitelja kako bi sami razvili obrazovne materijale i primijenili etičko obrazovanje u predmetima koje podučavaju, poboljšati komunikaciju između učitelja kako bi razmjenjivali ideje i primjere dobre prakse, potaknuti učitelje da više surađuju sa svojim učenicima i zajednički stvaraju sadržaj za etičko obrazovanje, unaprijediti vještine učitelja u vođenju kritičkog mišljenja u razredu (uključujući artikulaciju, argumentaciju, racionalizaciju), učiteljima iz Europe omogućiti i poboljšati profesionalno usavršavanje na području metodologije etičkog obrazovanja, poticati razumijevanje učitelja za različitu metodologiju koja podupire razvoj kritičkog mišljenja i interkulturalnosti kod učenika, podići svijest kod donositelja odluka o važnosti i ulozi etičkog obrazovanja u obrazovnom sustavu. Kroz 2016. godinu u ovom EU projektu odrađene su se sljedeće aktivnosti:

- Output 1: Online tečaj – Metodologija etičkog obrazovanja
 - Izrada je u tijeku
- Izrada web stranice
 - Izrada je u tijeku
- Sudjelovanje na 1. partnerskom sastanku u Dublinu

Više o projektu na:

<http://educatetogether.ie/media/national-news/educate-together-ethical-education-grant>

<http://www.petit-philosophy.com/little/>

LILAC – Lifelong Intercultural Learning Alliance for Change, (Erasmus +, K2) jest europski projekt u kojem uz Malu filozofiju, sudjeluju još četiri partnera iz tri zemlje Europe. Temeljni ciljevi ovog projekta su razvijanje zajedničkih nastavnih metoda, borba protiv prijevremenog napuštanja školovanja, poticanje uključivanja i olakšavanje profesionalne integracije, bavljenje aktualnim temama, građanskim obrazovanjem, stručnim osposobljavanjem, jačanjem položaja žena posebice vezanog uz ravnopravnost, kreiranje zajedničke metode koja je primjerena cjelokupnoj europskoj razini za obrazovanje odraslih, proširiti raznolikost iskustava kako bi se uključio što širi spektar korisnika, učinkovit prijenos informacija. Kroz 2016. godinu u ovom EU projektu odrađene su se sljedeće aktivnosti:

- Sudjelovanje na prvom partnerskom sastanku u Lugou (Italija)
- Izrada desiminacijskih alata i praćenje diseminacije
- Pripreme za prvi Međunarodni trening u Zadru

Udruga „Mala filozofija“ je korisnik institucionalne podrške
Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva za stabilizaciju
i razvoj udruge

“MALA FILOZOFIJA“

Udruga za poticanje neformalnog obrazovanja,
kritičkog mišljenja i filozofije u praksi
Andrije Hebranga 10 e, 23000 Zadar

Više o projektu:

<http://www.petit-philosophy.com/lilac/>

<https://www.facebook.com/LILAC-1294319930641738/>

Art of Democracy in Euro-Med region (Anna Lindh Foundation) jest europski projekt u kojem uz Malu filozofiju, sudjeluju još tri partnera iz Turske. Temeljni ciljevi ovog projekta su razvijanje kritičkog mišljenja kod mladih ljudi u svrhu oblikovanja njihovog vlastitog mišljenja u svakodnevnom životu te poticanje na aktivno građanstvo, proširenje razumijevanja demokratskih vrijednosti i ljudskih prava među mladim ljudima, putem povećanja razine znanja o demokraciji i razvoja kritičkog mišljenja kroz interkulturalni dijalog s ciljem poticanja aktivnog građanstva, osigurati razvoj i razmjenu znanja, primjera dobre prakse i obrazovnih metoda među partnerskim organizacijama i njihovim nastavnicima kako bi se implementirale teorijske i praktične aktivnosti koje naglašavaju jednakost i razumijevanje među različitim kulturama, razumjeti različite demokratske i etičke vrijednosti kroz direktni interkulturalni dijalog. Kroz 2016. godinu u ovom međunarodnom projektu odrađene su se sljedeće aktivnosti:

- Priprema projekta
- Koordinacija projekta
- Organizacija prvog projektnog sastanka
- Kreiranje radionica
- Prevođenje radionica na engleski i turski jezik
- Organizacija prve konferencije za medije u Zadru i Ankari
- Animiranje nastavnika za sudjelovanje u Zadru, Ankari i Dalju.
- Animiranje učenika za sudjelovanje u projektu u Zadru, Ankari i Dalju.
- Priprema za trening za učitelje u Zadru i Turskoj.
- Vođenje projektne administracije

Web stranica projekta: <http://www.artofdemocracyproject.com/>

SISUMMA - Europska socijalna inicijativa za podršku manjinama kroz medijski aktivizam (Europe for Citizens) jest europski projekt u kojem uz Malu filozofiju, sudjeluju još četiri partnera iz četiri zemlje Europe. Temeljni ciljevi ovog projekta su osposobiti mlade Europljane kao angažirane građane da se suprotstave diskriminaciji manjina, senzibilizirati mlade na raznolikost i multikulturalnu koegzistenciju, potičući transnacionalnu debatu među europskom mladeži iz različitih zemalja i manjina, generirajući međusobno razumijevanje i zajedničke strategije za borbu protiv diskriminacije, osposobiti mlade Europljane da budu aktivni i kritički građani kroz medijsku pismenost, kako bi mogli postati neovisni čimbenici komunikacije koji će razotkriti govor mržnje protiv manjina i ranjivih zajednica i stvoriti alternativne narative koji potiču toleranciju i kroskulturalni dijalog, stvoriti trans-europsku mrežu mladih i društveno – političkih aktera koji se zalažu za jednaka prava manjina poput imigranata i izbjeglica, koji raspravljaju o praktičnim rješenjima koja bi ultimativno predstavljala jaki glas za

Udruga „Mala filozofija“ je korisnik institucionalne podrške
Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva za stabilizaciju
i razvoj udruge

“MALA FILOZOFIJA“

Udruga za poticanje neformalnog obrazovanja,
kritičkog mišljenja i filozofije u praksi
Andrije Hebranga 10 e, 23000 Zadar

implementaciju europskih nacionalnih politika koje bi garantirale inkluzivnost društava, i šire ih. Kroz 2016. godinu u ovom EU projektu odrađene su se sljedeće aktivnosti:

- Sudjelovanje na prvom partnerskom sastanku u Granadi (listopad 2016).
- Organizacija seminara „Manjine i mediji u Republici Hrvatskoj“ za donositelje odluka u Dalju (5.12.2016.)
- Obilježavanje SISUMMA Međunarodnog dana protiv islamofobije zajedno sa Vijećem bošnjačke nacionalne manjine grada Zadru (12.12.2016)
- Organizacije Filozofskog coffeea s temom „Seksualna manjine“ s učenicima SŠ Obrovac u Obrovcu (22.12.2016.)
- Vođenje projektne administracije

Web stranica projekta: <http://www.sisumma.com/>

Znanstveni inkubator – trening za znanstvena istraživanja želi učenicima približiti način rada na znanstvenim istraživanjima i upoznati ih s osnovnim elementima takvoga istraživanja, metodama rada i načelima znanstvene čestitosti. Projektom naglašava interdisciplinarni i pluriperspektivni pristup problemima, osvještava važnost njihova kritičkoga promišljanja te promiče inovativni načini rješavanja znanstvenih izazova. Projekt želi motivirati učenike za znanstveni rad, potaknuti samoinicijativnost, neovisnost mišljenja, samokritičnost i odgovornost. Središnju aktivnost projekta predstavlja prezentacija rezultata istraživanja kojima su se učenici bavili u ranijim fazama projekta te njihovo sudjelovanje u radu znanstvenoga skupa. Kroz 2016. godinu u ovom projektu odrađene su se sljedeće aktivnosti:

- Animiranje učenika i nastavnika za sudjelovanje
- Logistička priprema projekta
- Organizacija završne projektne aktivnosti na Cresu
- Provedba završne projektne aktivnosti na Cresu
- Evaluacija projektnih aktivnosti
- Projektna administracija

Više o projektu:

<http://www.petit-philosophy.com/znanstveni-inkubator/>

<http://www.hrfd.hr/documents/7-mo-41-znanstveni-inkubator.pdf>

Udruga „Mala filozofija“ je korisnik institucionalne podrške
Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva za stabilizaciju
i razvoj udruge

“MALA FILOZOFIJA“

Udruga za poticanje neformalnog obrazovanja,
kritičkog mišljenja i filozofije u praksi
Andrije Hebranga 10 e, 23000 Zadar

Udruga provodi projekt “**Pogled u vlastito mišljenje**” od 2008. godine. Program suzdrži 35 radionica za cijelu školsku godinu za učenike 3. i 4. razreda osnovne škole. Provodi u PowerPoint prezentacijama u obliku stripa gdje bitnu ulogu imaju animirani učitelji poput sove Sofije, raka Paka, Jelena Malika i mnogih drugih koji djeci postavljaju temeljna pitanja vezana za nastavnu temu te na taj način potiču učenike na zabavno i strukturirano promišljanje o zadanoj temi. U radionicama se također koriste i didaktičke igre, zagonetke i poznate dječje priče prilagođene navedenim uzrastima. Kroz 2016. godinu u ovom projektu odrađene su se sljedeće aktivnosti:

- Provedba programa u školama u Zadru, Omišu i Zagrebu (35 radionica godišnje)
- Trening za učitelje
- Projektna administracija

Više o projektu: <http://www.petit-philosophy.com/pogled-u-vlastito-misljenje/>

Filozofski vikend – Obrovac 2016 sadržavao je različite aktivnosti – od radionica, preko filozofskog savjetovanja, diskusija, predavanja pa sve do potpuno novih pristupa filozofskoj praksi. Ovaj događaj namijenjen je filozofima, nastavnicima i profesorima filozofije i drugih srodnih predmeta, kao i svima koji nemaju formalno obrazovanje u filozofiji, ali ih zanimaju filozofske metode koje mogu koristiti na poslu ili u rješavanju osobnih problema. Filozofska praksa je inače grana suvremene filozofije koja je otvorena svima, a njome se podjednako na zapadu i istoku bave arhitekti, liječnici, odvjetnici, inženjeri, ekonomisti, menadžeri, direktori, policajci, učenici, umirovljenici.

Više o projektu: <http://www.petit-philosophy.com/2016/07/27/odrzan-filozofski-vikend-u-obrovcu/>

Na **Ljetnoj školi mišljenja** djeca, kroz praktičan rad povezuju svoja životna iskustva s vlastitim mišljenjem. Na radionicama se putem umjetnosti i stvaralaštva te kroz igru i zagonetke promišljaju o međusobnim razlikama i sličnostima, pravednosti i nepravdnosti, osjećajima koji nam se javljaju u različitim situacijama i mnogim drugim temama. Pitanjima i potpitanjima sudionici razmišljaju i zaključuju što za njih znači mudrost, kako se određuje standardna ljepota i da li je naša percepcija lijepoga vezana uz društvo u kojem živimo, koliko znamo o životinjama i jesu li životinje koje smatramo ružnima ujedno i opasne ili je baš obrnuto? Najčešća pitanja koja se koriste u raspravama su kako i zašto, uvijek zašto, zašto, zašto, a ponekad i zašto ne? U 2016. godini održane su dvije ljetne škole mišljenja:

- Zadar - <http://www.petit-philosophy.com/2016/07/15/odrzana-ljetna-skola-misljenja/>

- Korčula - <http://www.petit-philosophy.com/2016/08/30/ljetna-skola-korcula-2016/>

Udruga „Mala filozofija“ je korisnik institucionalne podrške
Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva za stabilizaciju
i razvoj udruge

“MALA FILOZOFIJA“

Udruga za poticanje neformalnog obrazovanja,
kritičkog mišljenja i filozofije u praksi
Andrije Hebranga 10 e, 23000 Zadar

Kritiziraj, predloži, djeluj (Erasmus Plus, K1) je projekt međunarodne razmjene mladih čiji nositelj je organizacija No Excuse iz Slovenije. U 2016. godini Udruga „Mala filozofija“ je sudjelovala na međunarodnoj razmjeni mladih održanoj u Sloveniji. Osim Hrvatske, na razmjeni su sudjelovali i mladi iz Češke, Estonije, Mađarske, Litve, Makedonije i Španjolske.

Više o razmjeni: <http://www.noexcuse.si/aktualno/mednarodna-mladinska-izmenjava-criticize-suggest-act-news>

Različito je bogatstvo Mediterana je projekt u kojem su Udruga "Mala filozofija" i Hrvatska mreža za Mediteran organizirali različite aktivnosti vezane za obilježavanje Dana Mediterana. Aktivnosti koje su provedene:

- Priprema radionica za osnovnoškolce i srednjoškolce
- Odražavanje radionica s osnovnoškolcima i srednjoškolcima
- Priprema izložbe „Rastočene legende Mediterana“
- Priprema otvaranja izložbe
- Angažiranje volontere
- Medijsko praćenje događaja

Više o programu: <http://zaklada.civilnodrustvo.hr/category/102/subcategory/126/3921>

2. Objavljeni članci usko vezani uz aktivnosti udruge „Mala filozofija“:

- Ćurko, Bruno; Strahovnik, Vojko. "Play as a way to developing critical thinking in ethics education." Playaround the World- Conference Book. (2016), and Adult Education University of Debrecen, Hungary
- Ćurko, Bruno. „Socratic Dialogue in Education“ // Encyclopedia of Educational Philosophy and Theory / Michael A. Peters (ur.). Singapore : Springer, 2016. Str. 567-575. URL link to work
- Ćurko, Bruno. Philosophical Education, An Overview of // Encyclopedia of Educational Philosophy and Theory / Michael A. Peters (ur.). Singapore : Springer, 2016. Str. 455-463

3. Izlaganja sa znanstvenih skupova usko vezanih uz aktivnosti udruge „Mala filozofija“:

- Ćurko, Bruno "Philosophy with children – example of Petit Philosophy project for preschool children" na konferenciji "ecoMEDIA-europe Conference 2016 | Rorschach, Switzerland, Digital media in preschool and kindergarten University, of teacher education St.Gallen. 18. rujna 2016.
- Ćurko, Bruno. Strahovnik,Vojko. "Play as a way to developing critical thinking in ethics education" na konferenciji "Play Around the World' , Hajdúböszörmény, in the Faculty of Child and Adult Education University of Debrecen, Hungary. 26. svibnja 2016.

Udruga „Mala filozofija“ je korisnik institucionalne podrške
Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva za stabilizaciju
i razvoj udruge